

VI БОБ. ЖАМИЯТНИНГ ФАОЛИЯТИ УСТИДАН НАЗОРАТ ҚИЛИШ

45-модда. Жамиятнинг тафтиш комиссияси (тафтишчиси)

Жамиятнинг уставида жамиятнинг тафтиш комиссиясини тузиш (тафтишчисини сайлаш) назарда тутилиши мумкин. Ўн беш нафардан ортиқ иштирокчиси бўлган жамиятларда жамиятнинг тафтиш комиссиясини тузиш (тафтишчисини сайлаш) шарт. Жамиятнинг иштирокчиси бўлмаган шахс ҳам жамият тафтиш комиссиясининг аъзоси (тафтишчиси) бўлиши мумкин.

Агар жамиятнинг уставида назарда тутилган бўлса, жамиятнинг тафтиш комиссияси (тафтишчиси) вазифасини жамият билан, жамият кузатув кенгашининг аъзолари билан, жамиятнинг яккабошчилик асосидаги ижро этувчи органи вазифасини бажарувчи шахс билан, жамиятнинг коллегиял ижро этувчи органи аъзолари ва жамиятнинг иштирокчилари билан мулкый манфаатлар билан боғлиқ бўлмаган аудиторлик ташкилоти амалга ошириши мумкин.

Жамият кузатув кенгашининг аъзолари, жамиятнинг яккабошчилик асосидаги ижро этувчи органи вазифасини амалга оширувчи шахс ва жамиятнинг коллегиял ижро этувчи органи аъзолари жамият тафтиш комиссиясининг аъзолари (тафтишчиси) бўлишлари мумкин эмас.

Жамиятнинг тафтиш комиссияси (тафтишчиси) жамият иштирокчилари умумий йиғилиши томонидан жамиятнинг уставида белгиланган муддатга сайланади.

Жамият тафтиш комиссияси аъзоларининг сони жамиятнинг уставида белгиланади.

Жамиятнинг молиявий-хўжалик фаолиятини текшириш тафтиш комиссиясининг ташаббусига, иштирокчилар умумий йиғилишининг, кузатув кенгашининг қарорига ёки жамият иштирокчилари умумий овозлари сонининг жами камида ўндан бир қисмига эга бўлган жамият иштирокчиларининг талабига биноан бир йиллик ёки бошқа давр учун фаолият якунларига кўра амалга оширилади.

Жамият тафтиш комиссиясининг (тафтишчисининг) талабига биноан жамият кузатув кенгашининг аъзолари, жамиятнинг яккабошчилик асосидаги ижро этувчи органи вазифасини амалга оширувчи шахс, жамиятнинг коллегиял ижро этувчи органи аъзолари, шунингдек жамиятнинг ходимлари оғзаки ёки ёзма шаклда зарур тушунтиришлар беришлари шарт.

Жамиятнинг тафтиш комиссияси (тафтишчиси) жамиятнинг йиллик ҳисоботларини ва бухгалтерия балансларини улар жамият иштирокчиларининг умумий йиғилишида тасдиқлангунига қадар мажбурий тартибда текширишдан ўтказди.

Жамият тафтиш комиссиясининг (тафтишчисининг) иш тартиби жамиятнинг ҳужжатлари билан белгиланади.

45¹-модда. Ички аудит хизмати

Активларининг баланс қиймати бир миллиард сўмдан ортиқ бўлган жамиятда ички аудит хизмати ташкил этилади. Жамиятнинг кузатув кенгаши ички аудит хизматини ташкил этади ва унинг ходимларини тайинлайди. Ички аудит хизмати жамиятнинг кузатув кенгашига ҳисобдордир.

Ички аудит хизмати жамиятнинг ижро этувчи органи, ваколатхоналари ва филиаллари томонидан қонун ҳужжатларига, таъсис ҳужжатлари ва бошқа ҳужжатларга риоя этилишини, бухгалтерия ҳисоби ва молиявий ҳисоботларда маълумотларнинг тўлиқ ҳамда тўғри акс эттирилиши таъминланишини, хўжалик операцияларини амалга оширишнинг белгиланган қоидалари ва тартиб-таомилларига риоя этилишини, активларнинг сақланишини, шунингдек жамиятни бошқариш юзасидан қонун ҳужжатларида белгиланган талабларга риоя этилишини текшириш ва бу борада мониторинг олиб бориш орқали жамиятнинг ижро этувчи органи, ваколатхоналари ва филиаллари ишини назорат қилади ҳамда баҳолайди.

Ички аудит хизмати ўз фаолиятини Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланадиган тартибга мувофиқ амалга оширади.

(45¹-модда Ўзбекистон Республикасининг 2007 йил 23 июлдаги ЎРҚ-104-сонли Қонуни билан киритилган — ЎР ҚХТ, 2007 й., 29-30-сон, 297-модда)

46-модда. Жамиятнинг аудиторлик текшируви

Молия ҳисоботлари тўғрилигини, бухгалтерия ҳисобини юритиш тартибининг белгиланган талабларга мувофиқлигини текшириш учун жамият иштирокчилари умумий йиғилишининг қарорига биноан қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда аудиторлик ташкилоти жалб этилади.

(46-модданинг иккинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2019 йил 24 декабрдаги ЎРҚ-597-сонли Қонунига асосан чиқарилган — Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси, 25.12.2019 й., 03/19/597/4193-сон)

Активларининг баланс қиймати базавий ҳисоблаш миқдорининг юз минг баравари миқдоридан кўп бўлган жамиятлар мустақил ташқи аудиторлик ташкилоти томонидан ўтказиладиган ҳар йилги аудиторлик текширувидан ўтиши шарт.

(46-модда Ўзбекистон Республикасининг 2020 йил 22 январдаги ЎРҚ-603-сонли Қонунига асосан иккинчи қисм билан тўлдирилган — Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси, 23.01.2020 й., 03/20/603/0071-сон — 2020 йил 24 апрелдан қучга киради)

(47-модда Ўзбекистон Республикасининг 2007 йил 23 июлдаги ЎРҚ-104-сонли Қонуни билан чиқарилган — ЎР ҚХТ, 2007 й., 29-30-сон, 297-модда)

48-модда. Жамият ҳужжатларини сақлаш

Жамият, агар қонун ҳужжатларида бошқача қоида назарда тутилган бўлмаса, қуйидаги ҳужжатларни уставда белгиланган муддат мобайнида сақлаши шарт:

жамиятнинг таъсис ҳужжатлари, шунингдек жамиятнинг таъсис ҳужжатларига киритилган ҳамда белгиланган тартибда рўйхатдан ўтказилган ўзгартишлар ва қўшимчалар;

жамият муассислари йиғилишининг жамиятни ташкил этиш ва жамиятнинг устав фондига (устав капиталига) қўшиладиган пулсиз ҳиссаларнинг пул баҳосини тасдиқлаш тўғрисидаги қарорни, шунингдек жамиятни ташкил этиш билан боғлиқ бошқа қарорларни ўз ичига олган баённомаси;

жамият давлат рўйхатидан ўтказилганлигини тасдиқловчи ҳужжат;

жамиятнинг ўз балансида турган мол-мулкка бўлган ҳуқуқини тасдиқловчи ҳужжатлар;

жамиятнинг филиаллари ва ваколатхоналари тўғрисидаги низомлар;

(48-модда биринчи қисми еттинчи хатбоши Ўзбекистон Республикасининг 2007 йил 23 июлдаги ЎРҚ-104-сонли Қонуни билан чиқарилган — ЎР ҚХТ, 2007 й., 29-30-сон, 297-модда)

жамият иштирокчилари умумий йиғилишларининг, жамият кузатув кенгаши, жамиятнинг коллегиял ижро этувчи органи ва жамиятнинг тафтиш комиссияси мажлисларининг баённомалари;

жамият тафтиш комиссиясининг (тафтишчисининг) ва аудиторлик ташкилотининг хулосалари;

қонун ҳужжатларида назарда тутилган бошқа ҳужжатлар.

Жамият ушбу модданинг **биринчи қисмида** назарда тутилган ҳужжатларни ўзининг ижро этувчи органи жойлашган ерда ёки жамият иштирокчиларига маълум бўлган ва улар учун қулай бўлган бошқа жойда сақлайди.